

9.-10. století

- *saeculum obscurum* (úpadek říše)
- nájezdy Normanů, Maďarů, muslimů...
- vypleněno mnoho klášterů
- **Regino z Prümü**; od jeho smrti r. 915 do Oty I. Velikého téměř nevzniká literatura

Ottonská renesance

- byzantská říše si uchovala antickou tradici, za Konstantina Porfyrogenéta dokonce obnovila antickou vysokou školu
- Ota I.: svatba Oty II. s princeznou Theofanó; Ota III.
- navázání styků s Byzancí a s Itálií
- cca od r. 960 nový rozmach hospodářského i kulturního života

Literatura

- zejména kroniky, letopisy, legendy
- **Liutprand z Kremony, Adalbert z Magdeburgu, Widukind** (*Res gestae Saxonicae*)
- **Hrosvitha** (Gandersheim):
historická epika (ve verších) + divadelní hry (Terentius)
- **Gerbert z Remeše** (Silvestr II.):
astronomie, matematika

Pravopisné odchylky středověké latiny od klasické normy

- lokální i časová rozrůzněnost
- částečně se v grafice odráží výslovnost
- blízkost e – i, o – u ve výslovnosti
- c(k) – q – ch (*inimicus* – *antiquus*, *decor* – *moechor*)

- ae, oe > e (*equus* = *aequus*)
- spirantní -ti-: **milicia**, **precium**, **tocius** (!); nebo naopak: **Gretia**
- náslovné h mizí nebo je použito nesprávně: *arena*, *umerus*, *abundare*; *ora* – *hora*, *ortus* – *hortus*)
- ztráta nebo naopak nadužívání aspirace: *teologus*, *pulcer*, *Cristus*; *thaurus*, *Phitagoras*
- záměny i/y: *ymago*, *phylosophus*, *vyrgo*; *martir*, *hipocrisis*
- záměny tt/ct: *micto* místo *mitto*, *amittus* místo *amictus*

- záměny ph/f: *prophanus, nephas, phelix; filosofus*
- záměny c/q: *quum-cum, quottidie-cottidie; secuntur-sequuntur*
- záměny o/u: *consoles, mondus; nundum* (méně často v bohemikálních textech)
- záměny i/e: *olium, lancia*
- záměny w/v/u: *lingua, ligwa, euangelium, ewangelium, evangelium*
- záměna *au* v *o* nebo v *a*: *ascultare (=auscultare), otumnus (=autumnus)*
- znělost/neznělost na konco slov: *set, capud, velud, aput, adque*

- *h* se uprostřed slova mění v *ch*: *mirhi, nichil*
- ve skupinách *mn, mt* a *ms* se objevuje ještě *p*:
sompnus, hiems, dampnum, ydemptitas, verumptamen
- *sc* v *c* nebo v *s*: *septrum* nebo *ceptrum* místo *sceptrum*
- *ps* v *s*: *salmus* místo *psalmus*
- *gn* se mění na *ngn*: *pungnare*
- vypouštění *n*: *ligwa*
- jednoduché hlásky se zdvojují a naopak: *litera* – *littera, appostolus* – *apostolus*
- *dia* se mění už v pozdní antice na *za*: *zabolus, zaconus*

- rekompozice:
inarmis = *inermis* (bezbranný),
conspargo = *conspergo* (kropit)
- dissimilace: *communis*, *conlatio*
- synkopy u trojslabičných slov s přízvukem na 1. slabice:
domnus, *domna*, *soldus* (= *solidus*)